

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑
Digital Leadership of School Administrators
under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1

เกียรติศักดิ์ ชมภูราช*

Kiattisak Chomphurat

กัลยมน อินทุสุต**

Kanyamon Indusuta

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย

Ramkhamhaeng University, Thailand

Email: 6514470093@rumail.ru.ac.th, kanyamon.i@rumail.ru.ac.th

Received: March 19, 2024

Revised: April 06, 2024

Accepted: April 09, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ (๒) เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดย จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้ปฏิบัติงานในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๓๐๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาระหว่าง ๐.๘๐ – ๑.๐๐ มีค่าความเชื่อมั่น .๙๘๓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ (Scheffe's post hoc comparison method)

ผลการวิจัยพบว่า (๑) การรับรู้ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๑$) (๒) ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

* นายเกียรติศักดิ์ ชมภูราช Mr.Kiattisak Chomphurat

** ผศ.ดร.กัลยมน อินทุสุต Asst.Prof.Dr.Kanyamon Indusuta

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ พบว่า ๒.๑) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ๒.๒) ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ๒.๓) ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา; การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

Abstracts

This research aimed to 1) study the attitudes toward the digital leadership of school administrators according to the teachers' perceptions under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 and 2) to compare the level of the digital leadership of school administrators according to the teachers' perceptions under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 which classified according to the education background, work experiences, and school sizes. The samples of this research were 306 teachers in Chonburi Primary Educational Service Area Office 1. The research tool is a 5-point rating scale with content validity of 0.80 – 1.00 and reliability rate of 0.983. The statistical tools were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, and compare pairs by Scheffe's post hoc comparison method.

The results are as follows; 1. The teachers' attitude toward the digital leadership of the school administrators according to the teachers' perceptions under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 was at a high level. 2. The comparison of the teachers' perceptions of the digital leadership of school administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 2.1) Teachers with different levels of education perceive the digital leadership of school administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1, overall and in each aspect are not different. 2.2) Teachers with different work experiences perceive the digital leadership of school administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1, overall and in each aspect are not

different. 2.3) And teachers who work in different school sizes perceive the digital leadership of school administrators under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1, overall and in each aspect are different. There was statistically significant at the .05 level.

Keywords : Leadership, Digital; School Administrators;
Chonburi Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันนี้เป็นยุคที่เทคโนโลยีพัฒนาก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย รวมไปถึงการทำให้บุคลากรยอมรับเทคโนโลยีนวัตกรรมนั้น จึงเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อน และมีความท้าทาย ผู้บริหารจะต้องให้การยอมรับ และนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้กับตนเองก่อนที่จะเผยแพร่หรือส่งเสริมให้คนในองค์กรใช้ในการบูรณาการในสถานศึกษาต่อไป^๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา โดยครอบคลุมการจัดการศึกษา อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอหนองใหญ่ และอำเภอบ้านบึง จำนวน ๘๒ โรงเรียน โดยมีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรชั้นนำการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐาน ก้าวไกลสู่สากล และมีการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยกำหนดกลยุทธ์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา กล่าวถึงการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ^๒

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ เพื่อจะได้ทราบถึงการรับรู้ของครูของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัล และนำผลของการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษายุคดิจิทัล

^๑ สุกัญญา แซ่ม้อย, *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๕๒.

^๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑, “รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://drive.google.com/file/d/๑wEvibnmn๕skWQYbloaa๕wQafyUUCOBwo/view> [๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖]

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑
๒. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๘๒ โรงเรียน จำนวน ๑,๖๐๖ คน

๑.๒ กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๓๐๖ คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วเทียบสัดส่วนด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

๒. เครื่องมือในการวิจัย

๒.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น ๕ ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert, s Scales) เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ระดับ จำนวน ๔๐ ข้อ คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง ๐.๘๐ - ๑.๐๐ จำนวน ๔๐ ข้อ และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๘๓

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

๒.๒ ดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ในการตอบและส่งแบบสอบถามออนไลน์ ให้เสร็จตามกำหนดระหว่าง ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน ๓๐๖ ชุด

๒.๓ รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน ๓๐๖ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๓. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๒ การรับรู้ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)

๓.๓ เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยตรวจสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

๓.๔ เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติที่ .๐๕ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc comparisons method)

ผลการวิจัย

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

ตาราง ๑

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	๔.๑๑	๐.๖๗	มาก
๒. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	๔.๑๑	๐.๖๙	มาก
๓. ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล	๔.๑๑	๐.๖๙	มาก
๔. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	๔.๑๓	๐.๖๙	มาก
รวม	๔.๑๑	๐.๖๖	มาก

จากตาราง ๑ พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๑$, S.D. = ๐.๖๖) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = ๐.๖๙) รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = ๔.๑๑$, S.D. = ๐.๖๗) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = ๔.๑๑$, S.D. = ๐.๖๙)

ตอนที่ ๒ ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

ตาราง ๒

ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาวะผู้นำดิจิทัล	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	๔.๑๓	๐.๖๗	๔.๐๒	๐.๖๗	๑.๒๕๕	๐.๒๑๐
๒. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	๔.๑๒	๐.๖๘	๔.๐๓	๐.๗๓	๐.๙๔๓	๐.๓๔๗
๓. ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล	๔.๑๒	๐.๖๙	๔.๐๕	๐.๗๑	๐.๗๕๖	๐.๔๕๐
๔. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	๔.๑๕	๐.๖๗	๔.๐๙	๐.๗๕	๐.๕๙๙	๐.๕๔๙
รวม	๔.๑๓	๐.๖๕	๔.๐๕	๐.๖๘	๐.๙๒๓	๐.๓๕๗

จากตาราง ๒ พบว่า พบว่า ค่า t ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ แสดงว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

๑. ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชนร่วมกันสร้างกลยุทธ์ดิจิทัล และแนวทางในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถานศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการฝึกอบรมเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกระดับชั้น นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังใช้สื่อดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ รวมถึงแบ่งปันข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับครูและบุคลากรโดยใช้สื่อดิจิทัลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮเลน ครอมป์ตัน^๑ ซึ่งกล่าวถึงภาวะผู้นำดิจิทัลคือการที่ผู้บริหารต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบจากรูปแบบเดิมในอดีตด้วยการใช้เทคโนโลยีในการสร้างปฏิสัมพันธ์และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย^๒ ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการในสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยมีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณา การใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพ พื้นที่และความต้องการของครู ผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมให้ครูและ ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี มีความรอบรู้ และมีภูมิคุ้มกันในการใช้สื่อเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลักคุณธรรมในการใช้สื่ออย่างเหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มุอำหมัตรุชลัน ลือบาเกลูตัง^๓ ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ

^๑ Helen Crompton, *Education Reimagined: Leading Systemwide Change with the ISTE Standards* (USA: International Society for Technology in Education, 2018), 1.

^๒ สุกัญญา แซ่มซ้อย, *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*, หน้า ๑๒๐.

^๓ มุอำหมัตรุชลัน ลือบาเกลูตัง, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่”, *รายงานการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติครั้งที่ ๑๓*, หน้า ๑๙๓๕-๑๙๔๖.

ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจาภรณ์ ลักษณะดี^๖ ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตบ้านบึง ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๑.๑ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชนร่วมกันสร้างกลยุทธ์ดิจิทัล และแนวทางในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนการบริการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชนเพื่อกำหนดภาพอนาคตดิจิทัลอย่างชัดเจนทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษา เพื่อการคาดการณ์ มองการณ์ไกล และวางแผนการบริหารงานด้วยระบบเทคโนโลยีพร้อมทั้งตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม เพื่อใช้ในการบริหารงานภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสามารถสร้างกลยุทธ์ดิจิทัลเพื่อสนับสนุนและเป็นโอกาสสำคัญในการแข่งขันไปสู่เป้าหมายให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์^๗ ที่กล่าวไว้ว่า วิสัยทัศน์ดิจิทัล คือ การที่ผู้นำองค์กรสามารถสร้างภาพในอนาคตขององค์กรหรือหน่วยงาน เรียนรู้ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้ และแผนกลยุทธ์นำมาใช้บริหารองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลโดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยให้ความสำคัญสูงสุดกับงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จารุพันธ์ ผิวนาง, ทัศนาศรี และสมาลี ศรีพุทธรินทร์^๘ ที่กล่าวไว้ว่า การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการ

^๖ รุจาภรณ์ ลักษณะดี, “ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษิต, (มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๖๕), หน้า ๗๖.

^๗ ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์, “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”, วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๖๔), หน้า ๗.

^๘ จารุพันธ์ ผิวนาง, ทัศนาศรี และสมาลี ศรีพุทธรินทร์, “ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต ๒”, วารสารรัชต์ภาคย์, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓๙ (มีนาคม – เมษายน) : ๑๐๐.

มองภาพปัจจุบันของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ อย่างเป็นระบบ การทำงานเป็นทีม สามารถ เน้นแนว มอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบโดยคำนึงถึง ความสามารถและความเต็มใจ สร้างความร่วมมือด้วยทฤษฎีระบบ บริหารงานตาม บริบทและลักษณะของแต่ละสถานศึกษา รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง มีการแสวงหาความรู้ และวิธีการใหม่ๆ ในการนำมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กร ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ พวงสำเภา^๙ ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ ดิจิทัล โดยภาพรวมรายชื่อ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา สงค์แก้ว^{๑๐} ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๑ ซึ่งพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพ ตะวันออกสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยภาพรวมรายชื่อ อยู่ในระดับมาก

๑.๒ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม บุคลากรในการเข้ารับการฝึกอบรมเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกระดับชั้น รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลของครูและนักเรียน โดยไม่ขัดต่อหลักกฎหมายและจริยธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลของครู และนักเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแสดงออกในการเปลี่ยนรูปแบบ การทำงาน มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศในรูปแบบดิจิทัล พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรม การเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัลในการทำงานร่วมกันได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังเปิดโอกาส ให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานเป็นทีม อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยให้ครูสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของจิตรกร จันทรสุข และจิรนนท์ วัชรกุล^{๑๑} ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างวัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมของผู้บริหาร ที่มีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ดิจิทัล และสร้างวัฒนธรรม

^๙ วราภรณ์ พวงสำเภา, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก สังกัด กรุงเทพมหานคร”, *รายงานวิจัย*, (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๖), หน้า ๑๒๒.

^{๑๐} ณัฐธิดา สงค์แก้ว, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๑”, *รายงานวิจัย*, (มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๖๕), หน้า ๑๒๖.

^{๑๑} จิตรกร จันทรสุขและจิรนนท์ วัชรกุล, “การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓”, *Sisaket Rajabhat University Journal*, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๔๒.

การเรียนรู้บน โลกยุคดิจิทัลในการทำงานร่วมกันได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมองค์การ โดยให้คุณครูสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา แซ่ม้อย^{๑๒} ซึ่งกล่าวไว้ว่า การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลเป็นพฤติกรรมการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล อย่างสม่ำเสมอเป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กรโดย ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุสมัน มะนอ^{๑๓} ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ แล้วสรุปผลการวิจัยไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๑.๓ ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้สื่อดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษารู้กฎหมายดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีการใช้ ระบบ Cloud Computing ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเครื่องมืออุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกัน และพัฒนากระบวนการทำงาน มาใช้ในสถานศึกษา พร้อมทั้งสามารถค้นหาข้อมูล ประเมินการใช้งาน และแบ่งปันข้อมูลข่าวสารให้กับผู้อื่นโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลาง รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและมีจริยธรรมดิจิทัล นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้แพลตฟอร์มและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ในการวิเคราะห์เนื้อหาดิจิทัลอย่างมีคุณภาพ อีกทั้งค้นพบวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อการแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจันทร์รา แสนสุข^{๑๔} ซึ่งกล่าวไว้ว่า ทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลมีองค์ประกอบสำคัญที่ควรมี ได้แก่ (๑) การรู้ดิจิทัล โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการค้นหาการประเมินการใช้ การแบ่งปัน และการสร้างสรรค์เนื้อหา (๒) วิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยการสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน (๓) การประชาสัมพันธ์โดยสนับสนุนให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลสามารถเจริญเติบโตได้ในสภาพแวดล้อมแบบดิจิทัล (๔) การแสดงตนเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการสนับสนุน

^{๑๒} สุกัญญา แซ่ม้อย, การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล, หน้า ๒๘๘.

^{๑๓} รุสมัน มะนอ, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑”, รายงานวิจัย, (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๕), หน้า ๑๒๓.

^{๑๔} จันทร์รา แสนสุข, ภาวะผู้นำ, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป, ๒๕๕๙), หน้า ๙.

บุคลากรอย่างจริงจัง (๕) การสื่อสารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ดิจิทัล ให้บุคลากรนำไปปฏิบัติ (๖) การปรับตัว การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน (๗) ความตระหนักในตนเอง สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (๘) การรับรู้ทางวัฒนธรรม การสื่อสารและการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนที พัวสี^{๑๕} ซึ่งได้สรุปผลการ วิจัยไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความ คิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒ ด้านความรู้และทักษะดิจิทัลในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ มูฮำหมัดรุซลัน ลือบากะลุติง^{๑๖} ซึ่งได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล ในภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก

๑.๔ ด้านการสื่อสารดิจิทัล พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยภาพรวมรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับครูและบุคลากรโดยใช้สื่อดิจิทัล รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้สื่อ ดิจิทัลสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นกิจวัตรในการพัฒนางานในสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำ ฐานข้อมูลการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารสถาน ศึกษา เช่น การใช้จ่ายงบประมาณ การดำเนินงาน ผ่านสื่อดิจิทัลทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการ สื่อสารกับนักเรียน ครู บุคลากรและชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรารณณ์ แสงทิพย์^{๑๗} ที่กล่าวไว้ว่า การสื่อสารดิจิทัล เป็นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเข้าถึงและการสื่อสารกัน

^{๑๕} ชลนที พัวสี, “ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒”, *รายงานวิจัย*, (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๔), หน้า ๑๑๒-๑๑๖.

^{๑๖} มูฮำหมัดรุซลัน ลือบากะลุติง, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่”, *รายงานวิจัย*, (คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๖๔), หน้า ๑๒๕.

^{๑๗} วัชรารณณ์ แสงทิพย์, “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา”, *รายงานวิจัย*, (คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๖๕), หน้า ๙.

ใช้ในการจัดการวิเคราะห์ประเมินผลข้อมูล เพื่อนำไปสู่การการสร้างความรู้ใหม่และสื่อสารไปยังผู้อื่นได้ โดยการแบ่งปันข้อมูล ความรู้และความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่น ๆ ประกอบด้วย (๑) การสร้างเครือข่ายออนไลน์ (๒) สามารถสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ (๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวิธีการทำงาน และยังสอดคล้องแนวคิดของสุชนา โกมลวนิช^{๑๘} ที่กล่าวไว้ว่า การสื่อสารดิจิทัล (Digital communication) มีองค์ประกอบ ๓ ตัว คือ การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Communication) การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล (Public relations using digital media) และการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล (Creating a network through digital media) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนที พัวสี^{๑๙} ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

๒. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๒.๑ ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารและสร้างการเข้าใจที่ดีในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งทำให้ครูทุกระดับการศึกษาเข้าใจรวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ระหว่างผู้บริหารและครู จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ รอดพัน และคณะ^{๒๐} ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า

^{๑๘} สุชนา โกมลวนิช, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๓”, *รายงานวิจัย*, (คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๖๓), หน้า ๑๖-๒๔.

^{๑๙} ชลนที พัวสี, “ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒” *รายงานวิจัย*, (คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๔), หน้า ๑๑๗-๑๑๙.

^{๒๐} สุรัตน์ รอดพันและคณะ, การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑” *รายงานวิจัย*, (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๖๔), หน้า ๑๒๒-๑๒๔.

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ๒๕๖

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

๒.๒ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการปรับตัวให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเป็นช่องทางในการสื่อสาร และการจัดการเรียน การสอน รวมทั้งรับรู้การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพพออยู่เสมอมองเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ พวงสำเภา^{๒๑} ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

๒.๓ ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยรวมและ รายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีการแสดงออกถึงภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษได้รับงบประมาณจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดมากกว่าสถานศึกษา ขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่งผลให้สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีงบประมาณเพียงพอในการ จัดสรรวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ในขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็ก ได้รับงบประมาณจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่และใหญ่ พิเศษ ทำให้ขาดแคลนในส่วนของวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยี ส่งผลให้การแสดงออกภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ^{๒๒} ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น

^{๒๑} วราภรณ์ พวงสำเภา, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก สังกัด กรุงเทพมหานคร”, วารสารสหวิทยาการและการจัดการร่วมสมัย, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม -เมษายน ๒๕๖๖) : ๑๑-๑๒.

^{๒๒} ฝนทิพย์ หาญชนะ, “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยาเขต ชลบุรี ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”, Journal of Roi Kaensarn Academi, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๖๕) : ๑๑๗-๑๓๓.

ของครู โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

๑. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควร วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกสถานศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชน เพื่อกำหนดภาพอนาคตดิจิทัลอย่างชัดเจน

๒. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับติดตามการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและนักเรียน

๓. ด้านความรู้และทักษะดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา มีการใช้ ระบบ Cloud Computing

๔. ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำฐานข้อมูลการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารสถานศึกษา เช่น การใช้จ่ายงบประมาณ การดำเนินงาน ผ่านสื่อดิจิทัล

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

๒. ควรศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

บรรณานุกรม

จันทรา แสนสุข. ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ทริบเพิ้ล กรุป, ๒๕๕๙.

จารุณันท์ ผิวผาง. ทศนา ประสานตรี, และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์. “ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการ ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๒”. วารสารรัชต์ภาคย์. ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓๙ (มีนาคม – เมษายน) : ๑๐๐.

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ๒๕๓

จิตรกร จันทรสุขและจิรนนท์ วัชรกุล. “การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓”.

Sisaket Rajabhat University Journal. ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๔๒.

ชลนที พัวสี. “ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒”. **รายงานวิจัย**. คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๔.

ณัฐธิดา สงค์แก้ว. “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๑”. **รายงานวิจัย**. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๖๕.

ฝนทิพย์ หาญชนะ. “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”. **Journal of Roi Kaensarn Academi**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๖๕) : ๑๑๗-๑๓๓.

มูฮำหมัดรุสลัน ลือบากะลูติง. “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่”. **รายงานวิจัย**. คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๖๔.

รุจาภรณ์ ลักษณะดี. “ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๖๕.

รุสมัน มะนอ. “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑”. **รายงานวิจัย**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๕.

วรารณ พวงสำเภา. “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก สังกัดกรุงเทพมหานคร”. **วารสารสหวิทยาการและการจัดการร่วมสมัย**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๖) : ๑๑-๑๒.

วัชรภรณ์ แสงทิพย์. “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา”. **รายงานวิจัย**. คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๖๕.

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๖๔.

สุกัญญา แซ่มซ้อย. **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

สุชนา โกมลวนิช. “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๓”. **รายงานวิจัย**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๖๓.

สุรรัตน์ รอดพันและคณะ. การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑”. **รายงานวิจัย**. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๖๔.

Helen Crompton. **Education Reimagined: Leading Systemwide Change with the ISTE Standards**. USA : International Society for Technology in Education, 2018.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑. “รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://drive.google.com/file/d/๑wEvibmnm๕skWQYbloaa๕wQafylUCOBwo/view> [๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖]